

«مسابقات پیامکی خطبہ فدکیہ»

دانشجویان گرامی جهت شرکت در مسابقه پیامکی خطبہ فدکیہ پاسخ سوالات را به

صورت یک عدد ۱۵ رقمی تا تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۰ به شماره ۳۰۰۹۹۰۰۹۲۴۵۵ ارسال نمایید.

روى انه لما أجمع أبو بكر و عمر على منع فاطمة عليها السلام فدكاً و بلغها ذلك، لاثت خمارها على رأسها، و اشتملت بجلبابها، و أقبلت في لمّة من حفتها و نساء قومها، تطا ذيولها، ما تخرم مشيتها مشيئه رسول الله صلى الله عليه و آله، حتى دخلت على أبي بكر، و هو في حشد من المهاجرين و الانصار و غيرهم، فنيطت دونها ملاءة فجلست، ثم أنت آنة أجهش القوم لها بالبكاء، فارتجمجلس، ثم أمهلت هنيئه.

فقالت عليهما السلام: حتى اذا سكن نشيج القوم و هدأت فورتهم، افتتحت الكلام بحمد الله و الثناء عليه و الصلاة على رسوله، فعاد القوم في بكائهم، فلما أمسكوا عادت في كلامها

الْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰى مَا أَنْعَمَ، وَلَهُ الشُّكْرُ عَلٰى مَا أَلْهَمَ، وَالثَّناءُ بِمَا قَدَّمَ، مِنْ عُمُومِ نِعَمٍ إِبْتَدَأَهَا، وَسُبُوغِ الْأَعِسْدَاهَا، وَتَمَامِ مِنْ أُولَاهَا، جَمِّ عَنِ الْأَحْصَاءِ عَدَدُهَا، وَنَأَى عَنِ
الْجَزَاءِ أَمْدُهَا، وَتَفَاوَتَ عَنِ الْأِدْرَاكِ أَبْدُهَا، وَنَدَبَهُمْ لِاسْتِرَازَتِهَا بِالشُّكْرِ لَا تِصَالِهَا، وَاسْتَحْمَدَ إِلَيْ الْخَلَائِقِ بِإِجْرَالِهَا، وَثَنَى بِالنِّدْبِ إِلَى أَمْثَالِهَا.

خطبه آن حضرت بعد از غصب فدک

روایت شده: هنگامی که ابوبکر و عمر تصمیم گرفتند فدک را از حضرت فاطمه علیهاالسلام بگیرند و این خبر به ایشان رسید، لباس بتن کرده و چادر بر سر نهاد، و با گروهی از زنان فامیل و خدمتکاران خود بسوی مسجد روانه شد، در حالی که چادرش به زمین کشیده می شد، و راه رفتن او همانند راه رفتن پیامبر خدا بود، بر ابوبکر که در میان عده ای از مهاجرین و انصار و غیر آنان نشسته بود وارد شد، در این هنگام بین او و دیگران پرده‌ای آویختند، آنگاه ناله ای جانسوز از دل برآورد که همه مردم بگریه افتادند و مجلس و مسجد به سختی به جنبش درآمد.

سپس لحظه‌ای سکوت کرد تا همه‌مه مردم خاموش و گریه آنان ساکت شد و جوش و خروش ایشان آرام یافت، آنگاه کلامش را با حمد و ثنای الهی آغاز فرمود و درود بر رسول خدا فرستاد، در اینجا دوباره صدای گریه مردم برخاست، وقتی سکوت برقرار شد، کلام خویش را دنبال کرد و فرمود:

حمد و سپاس خدای را برآنچه ارزانی داشت، و شکر او را در آنچه الهام فرمود، و ثنا و شکر بر او بر آنچه پیش فرستاد، از نعمتهای فراوانی که خلق فرمود و عطایای گسترده‌ای که اعطا کرد، و منتهای بی شماری که ارزانی داشت، که شمارش از شمردن آنها عاجز، و نهایت آن از پاداش فراتر، و دامنه آن تا ابد از ادراک دورتر است، و مردمان را فراخوند، تا با شکرگزاری آنها نعمتها را زیاده گرداند، و با گستردگی آنها مردم را به سپاسگزاری خود متوجه ساخت، و با دعوت نمودن به این نعمتها آنها را دو چندان کرد.

وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، كَلِمَةُ جَعْلِ الْأَخْلَاصِ تَأْوِيلَهَا، وَضَمِّنَ الْقُلُوبَ مَوْصُولَهَا، وَأَنَارَ فِي التَّفَكُّرِ مَعْقُولَهَا، الْمُمْتَنَعُ عَنِ الْأَبْصَارِ رُؤْيَتُهُ، وَمِنْ الْأَلْسُنِ صِفَتُهُ، وَمِنَ الْأَوْهَامِ كَيْفِيَتُهُ.

تَبْشِيْتاً لِحُكْمَتِهِ وَ تَنْبِيْهاً عَلَى طَاعَتِهِ، وَ اِظْهَاراً لِقُدْرَتِهِ وَ تَعْبِداً لِبَرِيَّتِهِ، وَ اِعْزَازاً لِدُعَوَتِهِ، ثُمَّ جَعَلَ الثَّوَابَ عَلَى طَاعَتِهِ، وَ وَضَعَ الْعَقَابَ عَلَى مَعْصِيَتِهِ، ذِيَادَةً لِعِبَادِهِ مِنْ

وَ أَشْهَدُ أَنَّ أَبِي مُحَمَّداً عَبْدَهُ وَ رَسُولَهُ، إِخْتَارَهُ قَبْلَ أَنْ أَرْسَلَهُ، وَ سَمَّاهُ قَبْلَ أَنْ اجْتَبَاهُ، وَ اصْطَفَاهُ قَبْلَ أَنْ ابْتَعَثَهُ، إِذ الْخَلَائِقُ بِالْغَيْبِ مَكْنُونَةٌ، وَ بِسَرِّ الْأَهَاوِيلِ مَصُونَةٌ، وَ بِنِهايَةِ الْعَدَمِ مَقْرُونَةٌ، عِلْمًا مِنَ اللَّهِ تَعَالَى بِمَالِ الْأَمْوَارِ، وَ احْاطَةً بِحَوَادِثِ الدُّهُورِ، وَ مَعْرِفَةً بِمَوَاقِعِ الْأَمْوَارِ.

و گواهی می دهم که معبدی جز خداوند نیست و شریکی ندارد، که این امر بزرگی است که اخلاص را تأویل آن و قلوب را متضمن وصل آن ساخت، و در پیشگاه تفکر و اندیشه شناخت آن را آسان نمود، خداوندی که چشمها از دیدنش بازمانده، و زبانها از وصفش ناتوان، و اوهام و خیالات از درک او عاجز می باشند.

موجودات را خلق فرمود بدون آنکه از ماده ای موجود شوند، و آنها را پدید آورد بدون آنکه از قالبی تبعیت کنند، آنها را به قدرت خویش ایجاد و به مشیت پدید آورد، بی آنکه در ساختن آنها نیازی داشته و در تصویرگری آنها فائدہ ای برایش وجود داشته باشد، جز تثبیت حکمتش و آگاهی بر طاعتش، و اظهار قدرت خود، و شناسائی راه عبودیت و گرامی داشت دعوتش، آنگاه بر طاعتش پاداش و بر معصیتش عقاب مقرر داشت، تا بندگانش را از نقمتش بازدارد و آنان را بسوی بهشتیش رهنمون گردد.

و گواهی می دهم که پدرم محمد بنده و فرستاده اوست، که قبل از فرستاده شدن او را انتخاب، و قبل از برگزیدن نام پیامبری بر او نهاد، و قبل از مبعوث شدن او را برانگیخت، آن هنگام که مخلوقات در حجاب غیبت بوده، و در نهایت تاریکی ها بسر برده، و در سر حد عدم و نیستی قرار داشتند، او را برانگیخت بخاطر علمش به عواقب کارها، و احاطه اش به حوادث زمان، و شناسائی کاملش به وقوع مقدرات.

إِبْتَعَثَ اللَّهُ إِتْمَاماً لِأَمْرِهِ، وَ عَزِيمَةً عَلَى إِمْضَاءِ حُكْمِهِ، وَ إِنْفَادِ لِمَقَادِيرِ رَحْمَتِهِ، فَرَأَى الْأَمْمَ فِرَقاً فِي أَدْيَانِهَا، عَكْفَاً عَلَى نِيرَانِهَا، عَابِدَةً لِأَوْثَانِهَا، مُنْكِرَةً لِلَّهِ مَعَ عِرْفَانِهَا.
فَأَنَارَ اللَّهُ بَابِي مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ إِلَهِ ظُلْمَاهَا، وَ كَشَفَ عَنِ الْقُلُوبِ بُهْمَاهَا، وَ جَلَى عَنِ الْأَبْصَارِ غُمَّهَا، وَ قَامَ فِي النَّاسِ بِالْهِدَايَةِ، فَأَنْقَذَهُمْ مِنَ الْغُبَايَةِ، وَ بَصَرَهُمْ مِنَ الْعِمَاءِ، وَ هَدَاهُمْ إِلَى الدِّينِ الْقَوِيمِ، وَ دَعَاهُمْ إِلَى الطَّرِيقِ الْمُسْتَقِيمِ.

ثُمَّ قَبَضَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ قَبْضَ رَأْفَةٍ وَ اخْتِيَارٍ، وَ رَغْبَةٍ وَ اِيَّاثَارٍ، فَمُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ إِلَهِ مِنْ تَعَبِ هَذِهِ الدَّارِ فِي رَاحَةٍ، قَدْ حُفِّظَ بِالْمَلَائِكَةِ الْأَبْرَارِ وَ رِضْوَانِ الرَّبِّ الْغَفَارِ، وَ مُجاوِرَةِ الْمَلِكِ الْجَبَارِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَى أَبِي نَبِيِّهِ وَ أَمِينِهِ وَ خَيْرِتِهِ مِنَ الْخَلْقِ وَ صَفَيِّهِ، وَ السَّلَامُ عَلَيْهِ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ.

ثم التفت الى اهل المجلس و قال:

أَنْتُمْ عِبَادُ اللَّهِ نُصْبُ أَمْرِهِ وَ نَهْيِهِ، وَ حَمَلَهُ دِينِهِ وَ وَحْيِهِ، وَ أَمَانَهُ اللَّهُ عَلَى أَنْفُسِكُمْ، وَ بُلَغَأُهُ إِلَى الْأَمْمِ، رَعِيمٌ حَقِّ لَهُ

او را برانگیخت تا امرش را کامل و حکم قطعی اش را امضا و مقدراتش را اجرا نماید، و آن حضرت امته را دید که در آئینهای مختلفی قرار داشته، و در پیشگاه آتشهای افروخته معتکف و بت‌های تراشیده شده را پرسنده، و خداوندی که شناخت آن در فطرتشان قرار دارد را منکرند.

پس خدای بزرگ بوسیله پدرم محمد صلی الله علیه و آله تاریکی های آن را روشن، و مشکلات قلبها را برطرف، و موانع رؤیت دیده ها را از میان برداشت، و با هدایت در میان مردم قیام کرده و آنان را از گمراهی رهانید، و بینایشان کرده، و ایشان را به دین استوار و محکم رهنمون شده، و به راه راست دعوت نمود. تا هنگامی که خداوند او را بسوی خود فراخواند، فراخواندنی از روی مهربانی و آزادی و رغبت و میل، پس آن حضرت از رنج این دنیا در آسایش بوده، و فرشتگان نیکوکار در گردآگرد او قرار داشته، و خشنودی پروردگار آمرزنده او را فراگرفته، و در جوار رحمت او قرار دارد، پس درود خدا بر پدرم، پیامبر و امینش و بهترین خلق و برگزیده اش باد، و سلام و رحمت و برکات الهی براو باد.

آنگاه حضرت فاطمه علیها السلام رو به مردم کرده و فرمود:

شما ای بندگان خدا پرچمداران امر و نهی او، و حاملان دین و وحی او، و امینهای خدا بر یکدیگر، و مبلغان او بسوی امتهایید، زمامدار حق در میان

فیکُمْ، وَ عَهْدٍ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ، وَ بَقِيَّةٍ إِسْتَخْلَفَهَا عَلَيْكُمْ: كِتَابُ اللَّهِ النَّاطِقُ وَ الْقُرْآنُ الصَّادِقُ، وَ النُّورُ السَّاطِعُ وَ الضِّيَاءُ الْلَّامِعُ، بَيْنَهُمْ بَصَائِرُهُ، مُنْكَشِفَةً سَرَائِرُهُ، مُنْجَلِّيَةً ظَوَاهِرُهُ، مُغْتَبِطَةً بِهِ أَشْيَاعُهُ، قَائِدًا إِلَى الرِّضْوَانِ اِتْبَاعُهُ، مُؤَدِّي إِلَى النَّجَاهِ اسْتِمَاعُهُ.
بِهِ تُنَالُ حُجَّاجُ اللَّهِ الْمُنَورَةُ، وَ عَزَائِمُهُ الْمُفَسَّرَةُ، وَ مَحَارِمُهُ الْمُحَذَّرَةُ، وَ بَيِّنَاتُهُ الْجَالِيَةُ، وَ بَرَاهِينُهُ الْكَافِيَةُ، وَ فَضَائِلُهُ الْمَنْدُوبَةُ، وَ رُخْصُهُ الْمَوْهُوبَةُ، وَ شَرَائِعُهُ الْمَكْتُوبَةُ.
فَجَعَلَ اللَّهُ الْأَيْمَانَ تَطْهِيرًا لَكُمْ مِنَ الشَّرِّكِ، وَ الصَّلَاةَ تَنْزِيهًا لَكُمْ عَنِ الْكِبِيرِ، وَ الزَّكَاةَ تَزْكِيَةً لِلنَّفْسِ وَ نِيمَاءً فِي الرِّزْقِ، وَ الصِّيَامَ تَثْبِيتًا لِلْإِخْلَاصِ، وَ الْحَجَّ تَشْيِيدًا لِلدِّينِ، وَ الْعَدْلَ تَنْسِيقًا لِلْقُلُوبِ، وَ طَاعَتَنَا نِظَاماً لِلْمِلَلِ، وَ إِمَامَةً مَتَنَا أَمَانًا لِلْفُرُقَةِ، وَ الْجِهَادَ عِزًّا لِلْإِسْلَامِ، وَ الصَّبْرَ مَعْوِنَةً عَلَى اسْتِيَاجِ الْأَجْرِ.
وَ الْأَمْرَ بِالْمَعْرُوفِ مَصْلِحَةً لِلْعَامَّةِ، وَ بِرِّ الْوَالِدَيْنِ وِقَايَةً مِنَ السَّخَطِ، وَ صِلَةُ الْأَرْحَامِ مَنْسَاءً فِي الْعُمْرِ وَ مَنْمَاءً لِلْعَدَدِ، وَ الْقِصَاصَ حِقْنَا لِلْدِمَاءِ، وَ الْوَفَاءُ بِالنَّدْرِ تَعْرِيضاً لِلْمَغْفِرَةِ، وَ تَوْفِيَّةُ الْمَكَائِيلِ وَ الْمَوَازِينِ تَغْيِيرًا لِلْبَخْسِ.

شما بوده، و پیمانی است که از پیشایش بسوی تو فرستاده، و باقیمانده ای است که برای شما باقی گذارده، و آن کتاب گویای الهی و قرآن راستگو و نور فروزان و شعاع درخشنان است، که بیان و حجت‌های آن روشن، اسرار باطنی آن آشکار، ظواهر آن جلوه گر می باشد، پیروان آن مورد غبطه جهانیان بوده، و تبعیت از او خشنودی الهی را باعث می گردد، و شنیدن آن راه نجات است. بوسیله آن می توان به حجت‌های نورانی الهی، و واجباتی که تفسیر شده، و محرماتی که از ارتکاب آن منع گردیده، و نیز به گواهیهای جلوه گرش و برهانهای کافیش و فضائل پسندیده اش، و رخصتها بخشیده شده اش و قوانین واجب دست یافت.

پس خدای بزرگ ایمان را برای پاک کردن شما از شرک، و نماز را برای پاک نمودن شما از تکبیر، و زکات را برای تزکیه نفس و افزایش روزی، و روزه را برای تثبت اخلاص، و حج را برای استحکام دین، و عدالت ورزی را برای التیام قلبها، و اطاعت ما خاندان را برای نظم یافتن ملتها، و امامتمن را برای رهایی از تفرقه، و جهاد را برای عزت اسلام، و صبر را برای کمک در بدست آوردن پاداش قرار داد.

وَالنَّهُىٰ عَنْ شُرُبِ الْخَمْرِ تَنْزِيهًآ عَنِ الرِّجْسِ، وَاجْتِنَابَ الْقَدْفِ حِجَابًا عَنِ اللَّعْنَةِ، وَتَرْكَ السِّرْقَةِ اِيجَابًا لِلْعِصْمَةِ، وَحَرَمَ اللَّهُ الشِّرْكَ اِخْلاصًا لَهُ بِالرِّبُوبِيَّةِ.

فَاتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاةِ، وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ، وَأَطِيعُوا اللَّهَ فِيمَا أَمَرْكُمْ بِهِ وَنَهَاكُمْ عَنْهُ، فَإِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ.

ثم قال:

أَيُّهَا النَّاسُ! إِغْلَمُوا آنِي فاطِمَةً وَأَبِي مُحَمَّدٍ، أَقُولُ عَوْدًا وَبَدْءًا، وَلَا أَقُولُ مَا أَفْعَلُ شَطَطاً، لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ

حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ.

فَإِنْ تَعْزُّوهُ وَتَعْرِفُوهُ تَجِدُوهُ آبِي دُونَ نِسَائِكُمْ، وَأَخَا ابْنِ عَمِّي دُونَ رِجَالِكُمْ، وَلِنِعْمَ الْمَعْزِيِّ إِلَيْهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ.

فَبَلَّغَ الرِّسَالَةَ صَادِعًا بِالنَّذَارَةِ، مَائِلًا عَنْ مَدْرَجَةِ الْمُشْرِكِينَ، ضَارِبًا بِأَكْظَامِهِمْ، اخْذًا بِسَبِيلِ رَبِّهِ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ، يَجْفُّ الْأَصْنَامَ وَيَنْكُثُ الْهَامَ، حَتَّى أَنْهَمَ الْجَمْعَ وَوَلََّ الدَّبَرَ.

و امر به معروف را برای مصلحت جامعه، و نیکی به پدر و مادر را برای رهایی از غضب الهی، و صله ارحام را برای طولانی شدن عمر و افزایش جمعیت، و قصاص

را وسیله حفظ خونها، و وفای به نذر را برای در معرض مغفرت الهی قرار گرفتن، و دقت در کیل و وزن را برای رفع کم فروشی مقرر فرمود.

و نهی از شرابخواری را برای پاکیزگی از زشتی، و حرمت نسبت ناروا دادن را برای عدم دوری از رحمت الهی، و ترک دزدی را برای پاکدامنی قرار داد، و شرك

را حرام کرد تا در یگانه پرستی خالص شوند.

پس آنگونه که شایسته است از خدا بترسید، و از دنیا نروید جز آنکه مسلمان باشید، و خدا را در آنچه بدان امر کرده و از آن بازداشته اطاعت نمائید، همانا که

فقط دانشمندان از خاک می ترسند. آنگاه فرمود:

ای مردم! بدانید که من فاطمه و پدرم محمد است، آنچه ابتدا گویم در پایان نیز می گویم، گفتارم غلط نبوده و ظلمی در آن نیست، پیامبری از میان شما

برانگیخته شد که رنجهای شما بر او گران آمده و دلسوز بر شما است، و بر مؤمنان مهربان و عطوف است.

پس اگر او را بشناسید می دانید که او در میان زنانタン پدر من بوده، و در میان مردانتان برادر پسر عمومی من است، چه نیکو بزرگواری است آنکه من این

نسبت را به او دارم.

رسالت خود را با انذار انجام داد، از پرتگاه مشرکان کناره گیری کرده، شمشیر بر فرقشان نواخت، گلویشان را گرفته و با حکمت و پند و اندرز نیکو بسوی

پروردگارشان دعوت نمود، بتها را نابود ساخته، و سر کینه توزان را می شکند، تا جمعشان منهزم شده و از میدان گریختند.

حَتَّى تَفَرَّى اللَّيْلُ عَنْ صُبْحِهِ، وَأَسْفَرَ الْحَقُّ عَنْ مَحْضِهِ، وَنَطَقَ رَعِيمُ الدِّينِ، وَخَرَسَتْ شَقَاشِقُ الشَّيَاطِينِ، وَطَاحَ وَشَيْطُ النِّفَاقِ، وَانْحَلَّتْ عُقْدُ الْكُفْرِ وَالشَّقَاقِ، وَ

فُهُمْ بِكَلِمَةِ الْأَخْلَاصِ فِي نَفْرٍ مِنَ الْبَيْضِ الْحِمَاصِ.

وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ التَّارِ، مُذْكَأَ الشَّارِبِ، وَنُهْرَةَ الطَّامِعِ، وَقُبْسَةَ الْعِجْلَانِ، وَمَوْطِيَ الْأَقْدَامِ، تَشْرَبُونَ الْطَّرْقَ، وَتَقْتَلُونَ الْقِدَّ، أَذْلَلُهُ خَاسِئِينَ، تَخَافُونَ أَنْ

يَتَحَفَّظُكُمُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِكُمْ، فَانْقَذُكُمُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ إِلَهُ بَعْدَ اللَّتِيَا وَ الْتِي، وَ بَعْدَ أَنْ مُنِيَ بِبَهْمِ الرِّجَالِ، وَ ذُؤْبَانِ الْعَرَبِ، وَ مَرَدَةِ أَهْلِ الْكِتَابِ.

كُلُّمَا أَوَقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَاهَا اللَّهُ، أَوْ نَجَمَ قَرْنُ الشَّيْطَانِ، أَوْ فَغَرَتْ فَاغِرَةً مِنَ الْمُشْرِكِينَ، قَذَفَ أَخَاهُ فِي لَهْوَاتِهَا، فَلَا يَنْكَفِيءُ حَتَّى يَطْأُ جِنَاحَهَا بِأَخْمَصِهِ، وَ يَخْمِدَ لَهَبَهَا بِسَيْفِهِ، مَكْنُدُودًا فِي ذَاتِ اللَّهِ، مُجْتَهِدًا فِي أَمْرِ اللَّهِ، قَرِيبًا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ، سَيِّدًا فِي أُولَيَاءِ اللَّهِ، مُشَمِّرًا نَاصِحًا مُجِدًا كَادِحًا، لَا تَأْخُذُهُ فِي اللَّهِ لَوْمَةً لِائِمٍ، وَ أَنْتُمْ فِي رَفَاهِيَّةٍ مِنَ الْعَيْشِ، وَ ادِعُونَ فَاكِهُونَ آمِنُونَ، تَتَرَبَّصُونَ بِنَا الدَّوَائِرَ، وَ تَتَوَكَّفُونَ الْأَخْبَارَ، وَ تَنْكُصُونَ عِنْدَ النِّزَالِ، وَ تَفِرُونَ مِنَ الْقِتَالِ.

تا آنگاه که صبح روشن از پرده شب برآمد، و حق نقاب از چهره برکشید، زمامدار دین به سخن درآمد، و فریاد شیطانها خاموش گردید، خار نفاق از سر راه برداشته شد، و گره های کفر و تفرقه از هم گشوده گردید، و دهان های شما به کلمه اخلاص باز شد، در میان گروهی که سپیدرو و شکم به پشت چسبیده بودند.

و شما بر کناره پرتگاهی از آتش قرار داشته، و مانند جرعه ای آب بوده و در معرض طمع طماعان قرار داشتید، همچون آتش زن های بودید که بلا فاصله خاموش می گردید، لگدکوب روندگان بودید، از آبی می نوشیدید که شتران آن را آلوده کرده بودند، و از پوست درختان به عنوان غذا استفاده می کردید، خوار و مطروح بودید، می ترسیدند که مردمانی که در اطراف شما بودند شما را بربایند، تا خدای تعالی بعد از چنین حالاتی شما را بدست آن حضرت نجات داد، بعد از آنکه از دست قدرتمندان و گرگهای عرب و سرکشان اهل کتاب ناراحتیها کشیدید.

هرگاه آتش جنگ برافروختند خداوند خاموشش نموده، یا هر هنگام که شیطان سر برآورد یا اژدهای از مشرکین دهان باز کرد، پیامبر برادرش را در کام آن افکند، و او تا زمانی که سرآنان را به زمین نمی کوفت و آتش آنها را به آب شمشیرش خاموش نمی کرد، باز نمی گشت، فرسوده از تلاش در راه خدا، کوشیده در امر او، نزدیک به پیامبر خدا، سروری از اولیاء الهی، دامن به کمر بسته، نصیحت‌گر، تلاشگر، و کوشش کننده بود، و در راه خدا از ملامت کننده نمی هراسید. و این در هنگامه ای بود که شما در آسایش زندگی می کردید، در مهد امن متنعم بودید، و در انتظار بسر می بردید تا ناراحتی ها ما را در بر گیرد، و گوش به زنگ اخبار بودید، و هنگام کارزار عقبگرد می کردید، و به هنگام نبرد فرار می نمودید.

فَلَمَّا إِخْتَارَ اللَّهُ لِنِبِيِّهِ دَارَ أَنْبِيَائِهِ وَ مَأْوَى أَصْفِيائِهِ، ظَاهِرٌ فِي كُمْ حَسْكَةُ النِّفَاقِ، وَ سَمَلٌ جِلْبَابُ الدِّينِ، وَ نَطَقَ كَاظِمُ الْغَاوِينَ، وَ نَبَغَ خَامِلُ الْأَقْلَيْنَ، وَ هَدَرَ فَنِيقُ الْمُبْطِلِيْنَ، فَخَطَرَ فِي عَرَصَاتِكُمْ، وَ أَطْلَعَ الشَّيْطَانُ رَأْسَهُ مِنْ مَغْرِزِهِ، هَاتِفًا بِكُمْ، فَأَلْفَاكُمْ لِدَعْوَتِهِ مُسْتَجِيبِيْنَ، وَ لِلْغِرَّةِ فِيهِ مُلَاحِظِيْنَ، ثُمَّ اسْتَنْهَضَكُمْ فَوَجَدَكُمْ خِفَافًا، وَ أَحْمَشَكُمْ فَأَلْفَاكُمْ غِضَابًا، فَوَسَمْتُمْ غَيْرَ إِلَيْكُمْ، وَ وَرَدْتُمْ غَيْرَ مَشْرِبِكُمْ.

هذا، وَ الْعَهْدُ قَرِيبٌ، وَ الْكَلْمُ رَحِيبٌ، وَ الْجُرْحُ لَمَّا يَنْدَمِلُ، وَ الرَّسُولُ لَمَّا يُقْبَرُ، إِبْتِدَارًا رَعَمْتُمْ خَوْفَ الْفِتْنَةِ، أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا، وَ إِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِيْنَ، فَهَيْهَاتٌ مِنْكُمْ، وَ كَيْفَ بِكُمْ، وَ آنِي تُؤْكِنُونَ، وَ كِتَابُ اللَّهِ بَيْنَ أَظْهَرِكُمْ، أُمُورُهُ ظَاهِرَةٌ، وَ أَحْكَامُهُ زَاهِرَةٌ، وَ زَوَاجُهُ لَانِحَةٌ، وَ أَوْامِرُهُ وَاضِحةٌ، وَ قَدْ خَلَقْتُمُوهُ وَرَأَ ظُهُورِكُمْ، أَرْغَبَهُ عَنْهُ تُرِيدُونَ؟ أَمْ بِغَيْرِهِ تَحْكُمُونَ؟ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدْلًا، وَ مَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِيَنًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ، وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِيْنَ.

و آنگاه که خداوند برای پیامبرش خانه انبیاء و آرامگاه اصفیاء را برگزید، علائم نفاق در شما ظاهر گشت، و جامه دین کهنه، و سکوت گمراهاش شکسته، و پست رتبه گان با قدر و منزلت گردیده، و شتر نازپرورده اهل باطل به صدا درآمد، و در خانه هایتان بیامد، و شیطان سر خویش را از مخفی گاه خود بیرون آورد، و شما را فراخواند، مشاهده کرد پاسخگوی دعوت او هستید، و برای فریب خوردن آماده اید، آنگاه از شما خواست که قیام کنید، و مشاهده کرد که به آسانی این کار را انجام می دهید، شما را به غضب واداشت، و دید غضبناک هستید، پس بر شتران دیگران نشان زدید، و برآبی که سهم شما نبود وارد شدید.

این در حالی بود که زمانی نگذشته بود، و موضع شکاف زخم هنوز وسیع بود، و جراحت التیام نیافته، و پیامبر به قبر سپرده نشده بود، بهانه آوردید که از فتنه می هراسید، آگاه باشید که در فتنه قرار گرفته اید، و براستی جهنم کافران را احاطه نموده است.

این کار از شما بعید بود، و چطور این کار را کردید، به کجا روی می آوردید، در حالی که کتاب خدا رویاروی شماست، امورش روشن، و احکامش درخشان، و علائم هدایتش ظاهر، و محرماتش هویدا، و اوامرش واضح است، ولی آن را پشت سر انداختید، آیا بی رغبتی به آن را خواهانید؟ یا به غیر قرآن حکم می کنید؟ که این برای ظالمان بدل بدی است، و هر کس غیر از اسلام دینی را جویا باشد از او پذیرفته نشده و در آخرت از زیانکاران خواهد بود.

ُثُمَّ لَمْ تَلْبِثُوا إِلَى رَيْثَ أَنْ تَسْكُنَ نَفْرَتَهَا، وَ يَسْلَسَ قِيَادَهَا، ثُمَّ أَخَذْتُمْ تُورُونَ وَ قُدَّتَهَا، وَ تُهْبِجُونَ حَمْرَتَهَا، وَ تَسْتَجِيبُونَ لِهَتَافِ الشَّيْطَانِ الْعَوِيِّ، وَ إِطْفَاءُ آنَوَارِ الدِّينِ
الْجَلِّيِّ، وَ إِهْمَالِ سُنَّ النَّبِيِّ الصَّفِيِّ، تُسِرُّونَ حَسْنًا فِي ارْتِغَاءٍ، وَ تَمْشُونَ لِأَهْلِهِ وَ وَلَدِهِ فِي الْخَمْرِ وَ الْمُرَاءِ، وَ نَصْبِرُ مِنْكُمْ عَلَى مِثْلِ حَرَّ الْمَدِيِّ، وَ وَخْرِ السُّنَانِ فِي الْحَشَا.
وَ آنَتُمُ الَّذِينَ تَزْعُمُونَ أَنْ لَا إِرْثَ لَنَا أَفْحَكْمُ الْجَاهِلِيَّةَ تَبْعُونَ، وَ مَنْ أَحْسَنَ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ، أَفَلَا تَعْلَمُونَ؟ بَلِي، قَدْ تَجَلَّى لَكُمْ كَالشَّمْسِ الضَّاحِيَّةِ أَنِّي إِبْنُتُهُ.
آيَهَا الْمُسْلِمُونَ! الْأَغْلَبُ عَلَى إِرْثٍ؟ يَابْنَ أَبِي قُحَافَةَ! أَفَيْ كِتَابُ اللَّهِ تَرِثُ أَبَاكَ وَ لَا إِرْثُ أَبِي؟ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا فَرِيًّا، أَفْعَلَى عَمْدٍ تَرَكْتُمْ كِتَابَ اللَّهِ وَ نَبَذْتُمُوهُ وَرَاءَ
ظُهُورِكُمْ، إِذْ يَقُولُ «وَ وَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاؤْدَ» (۱) وَ قَالَ فِيمَا افْتَصَّ مِنْ خَبَرِ زَكَرِيَا إِذْ قَالَ: «فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا يَرِثُنِي وَ يَرِثُ مِنْ إِلِيَّعْقُوبَ»، (۲) وَ قَالَ: «وَ اُولُوا
الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى

آنگاه آنقدر درنگ نکردید که این دل رمیده آرام گیرد، و کشیدن آن سهل گردد، پس آتش گیره ها را افروخته تر کرده، و به آتش دامن زدید تا آن را شعله ور سازید، و برای اجابت ندای شیطان، و برای خاموش کردن انوار دین روشن خدا، و از بین بردن سنن پیامبر برگزیده آماده بودید، به بهانه خوردن، کف شیر را زیر لب پنهان می خورید، و برای خانواده و فرزندان او در پشت تپه ها و درختان کمین گرفته و راه می رفتید، و ما باید بر این امور که همچون خنجر برآن و فرورفتن نیزه در میان شکم است، صبر کنیم.

و شما اکنون گمان می برید که برای ما ارثی نیست، آیا خواهان حکم جاهلیت هستید، و برای اهل یقین چه حکمی بالاتر از حکم خداوند است، آیا نمی دانید؟ در حالی که برای شما همانند آفتاب درخشان روشن است، که من دختر او هستم.

ای مسلمانان! آیا سزاوار است که ارث پدرم را از من بگیرند، ای پسر ابی قحافه، آیا در کتاب خداست که تو از پدرت ارث ببری و از ارث پدرم محروم باشم امر

تازه و زشتی آوردی، آیا آگاهانه کتاب خدا را ترک کرده و پشت سر می‌اندازید، آیا قرآن نمی‌گوید «سلیمان از داود ارث برد»، و در مورد خبر زکریا آنگاه که

گفت: «پروردگار مرا فرزندی عنایت فرما تا از من و خاندان یعقوب ارث برد»، و فرمود: «و خویشاوندان رحمی به یکدیگر سزاوارتر از

بعضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ، (۳) وَ قَالَ «يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذِّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأَنْشَيْنِ، (۴) وَ قَالَ «إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةَ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبَيْنِ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِيْنَ». (۵)

وَزَعَمْتُمْ أَنْ لَا حَظْوَةَ لِي، وَ لَا أَرِثُ مِنْ أَبِي، وَ لَا رَحْمَةَ بَيْنَنَا، أَفَخَصَّكُمُ اللَّهُ بِإِيَّاهُ أَخْرَجَ أَبِي مِنْهَا؟ أَمْ هَلْ تَقُولُونَ: إِنْ أَهْلَ مِلَّتِيْنِ لَا يَتَوَارَثُنِ؟ أَوْ لَسْتُ أَنَا وَ أَبِي مِنْ أَهْلِ مِلَّةٍ وَاحِدَةٍ؟ أَمْ أَنْتُمْ أَعْلَمُ بِخُصُوصِ الْقُرْآنِ وَ عُمُومِهِ مِنْ أَبِي وَابْنِ عَمِّي؟ فَدُونَكُهَا مَخْطُومَةٌ مَرْحُولَةٌ تَلْقَاكَ يَوْمَ حَسْرَكَ.

فِنْعَمَ الْحَكْمُ اللَّهُ، وَ الزَّعِيمُ مُحَمَّدٌ، وَ الْمَوْعِدُ الْقِيَامَةُ، وَ عِنْدَ السَّاعَةِ يَخْسِرُ الْمُبْطَلُونَ، وَ لَا يَنْفَعُكُمْ إِذْ تَنْدِمُونَ، وَ لِكُلِّ نَبِيٍّ مُسْتَقْرٌ، وَ لَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ، وَ يَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ.

ثم رمت بطرفها نحو الانصار، فقالت:

دیگرانند»، و فرموده: «خدای تعالی به شما درباره فرزندان سفارش می‌کند که بهره پسر دو برابر دختر است»، و می‌فرماید: «هنگامی که مرگ یکی از شما فرارسد بر شما نوشته شده که برای پدران و مادران و نزدیکان وصیت کنید، و این حکم حقی است برای پرهیزگاران».

و شما گمان می‌برید که مرا بهره ای نبوده و سهمی از ارث پدرم ندارم، آیا خداوند آیه‌ای به شما نازل کرده که پدرم را از آن خارج ساخته؟ یا می‌گوئید: اهل دو دین از یکدیگر ارث نمی‌برند؟ آیا من و پدرم را از اهل یک دین نمی‌دانید؟ و یا شما به عام و خاص قرآن از پدر و پسرعمویم آگاهترید؟ اینک این تو و این شتر، شتری مهارزده و رحل نهاده شده، برگیر و ببر، با تو در روز رستاخیز ملاقات خواهد کرد.

چه نیک داوری است خداوند، و نیکو دادخواهی است پیامبر، و چه نیکو وعده گاهی است قیامت، و در آن ساعت و آن روز اهل باطل زیان می‌برند، و پشیمانی به شما سودی نمی‌رساند، و برای هر خبری قرارگاهی است، پس خواهید دانست که عذاب خوارکننده بر سر چه کسی فرود خواهد آمد، و عذاب جاودانه که را شامل می‌شود. آنگاه رو بسوی انصار کرده و فرمود:

يَا مَعْشَرَ النَّقِيَّةِ وَ أَعْصَادِ الْمِلَّةِ وَ حَضَنَةَ الْإِسْلَامِ! مَا هَذِهِ الْغَمِيَّةُ فِي حَقٍّ وَ السِّنَّةُ عَنْ ظُلْمَاتِي؟ أَمَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ إِلَيْهِ أَبِي يَقُولُ: «الْمَرءُ يُحْفَظُ فِي وُلْدِهِ»، سَرْعَانَ مَا أَحْدَثْتُمْ وَ عَجْلَانَ ذَا إِهَالَهِ، وَ لَكُمْ طَاقَةُ بِمَا أُحَاوِلُ، وَ قُوَّةٌ عَلَى مَا أَطْلَبُ وَ أَزاوِلُ.

آتَقُولُونَ مَاتَ مُحَمَّدٌ؟ فَخَطْبُ جَلِيلٍ إِسْتَوْسَعَ وَ هُنُّهُ، وَاسْتَنَهَرَ فَتَّقُهُ، وَ افْتَقَرَ رَتْقُهُ، وَ أَطْلَمَتِ الْأَرْضُ لِغَيْبِتِهِ، وَ كُسِّفَتِ الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ وَ انتَرَتِ النُّجُومُ لِمُصِيبَتِهِ، وَ أَكْدَتِ الْأَمَالُ، وَ خَشَعَتِ الْجِبالُ، وَ أَصْبَعَ الْحَرَيْمُ، وَ أَزْيَلَتِ الْحُرْمَةُ عِنْدَ مَمَاتِهِ.

فَتَلْكَ وَاللَّهِ النَّازِلَةُ الْكُبْرَى وَ الْمُصِيبَةُ الْعَظِيمَى، لَامِثْلُهَا نَازِلَةٌ، وَ لَا بِائِقَةٌ عَاجِلَةٌ أُعْلَنَ بِهَا، كِتَابُ اللَّهِ جَلَّ ثَنَاءُهُ فِي أَفْنِيَتِكُمْ، وَ فِي مُمْسَاكِمْ وَ مُصْبِحِكُمْ، يَهْتِفُ فِي

أَفْنِيَتُكُمْ هُتَافًا وَ صُرَاخًا وَ تِلاؤةً وَ الْحَانًا، وَ لَقَبْلَهُ مَا حَلَّ بِأَنْبِياءِ اللَّهِ وَ رُسُلِهِ، حُكْمٌ فَصِلٌّ وَ قَضَاءٌ حَتْمٌ.

«وَ مَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ ماتَ أَوْ قُتِلَ أَنْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَ مَنْ يَنْقِلِبْ عَلَى عَقِبِيهِ

ای گروه نقیباء، و ای بازوan ملت، ای حافظان اسلام، این ضعف و غفلت در مورد حق من و این سهل انگاری از دادخواهی من چرا؟ آیا پدرم پیامبر نمی فرمود:

«حرمت هر کس در فرزندان او حفظ می شود»، چه بسرعت مرتكب این اعمال شدید، و چه با عجله این بز لاغر، آب از دهان و دماغ او فروریخت، در صورتی که شما را طاقت و توان بر آنچه در راه آن می کوشیم هست، و نیرو برای حمایت من در این مطالبه و قصدم می باشد.

آیا می گوئید محمد صلی الله علیه و آله بدرود حیات گفت، این مصیبتي است بزرگ و در نهایت وسعت، شکاف آن بسیار، و درز دوخته آن شکافته، و زمین در غیاب او سراسر تاریک گردید، و ستارگان بی فروغ، و آرزوها به نامیدی گراید، کوهها از جای فروریخت، حرمتها پایمال شد، و احترامی برای کسی پس از وفات او باقی نماند.

بخدا سوگند که این مصیبیت بزرگتر و بلیه عظیمتر است، که همچون آن مصیبیتی نبوده و بلای جانگدازی در این دنیا به پایه آن نمی رسد، کتاب خدا آن را آشکار کرده است، کتاب خدایی که در خانه هایتان، و در مجالس شبانه و روزانه تان، آرام و بلند، و با تلاوت و خوانندگی آن را می خوانید، این بلائی است که پیش از این به انبیاء و فرستاده شدگان وارد شده است، حکمی است حتمی، و قضائی است قطعی، خداوند می فرماید:

محمد پیامبری است که پیش از وی پیامران دیگری درگذشتند، پس اگر او بمیرد و یا کشته گردد به عقب بر می گردد

فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهُ شَيْئًا وَ سَيَجْزِي اللَّهُ شَيْئًا وَ سَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ. (۶)

ایهاً بَنِيَّ قِيلَةً! إِهْضَمْ تُراثَ آبِي وَ أَنْتُمْ بِمَرْأَى مِنِّي وَ مَسْمَعٍ وَ مُنْتَدِي وَ مَجْمَعٍ، تَلْبِسُكُمُ الدَّعْوَةُ وَ تَشْمَلُكُمُ الْخُبْرَةُ، وَ أَنْتُمْ ذُوو الْعَدَدِ وَ الْأَدَاءِ وَ الْقُوَّةِ، وَ عِنْدَكُمُ السِّلَاحُ وَ الْجُنَاحُ، تُوَافِيكُمُ الدَّعْوَةُ فَلَا تُجِيبُونَ، وَ تَأْتِيكُمُ الصَّرْخَةُ فَلَا تُغَيِّثُونَ، وَ أَنْتُمْ مَوْصُوفُونَ بِالْخَيْرِ وَ الصَّالِحِ، وَ النُّخْبَةُ الَّتِي انتُخِبَتْ، وَ الْخَيْرَةُ الَّتِي اخْتِيرَتْ لَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ.

قاتَلْتُمُ الْعَرَبَ، وَ تَحَمَّلْتُمُ الْكَدَّ وَ التَّعَبَ، وَ نَاطَحْتُمُ الْأَمْمَ، وَ كَافَحْتُمُ الْبَهَمَ، لَا نَبْرَحُ أَوْ تَبَرَّحُونَ، نَأْمُرُكُمْ فَتَأْمِرُونَ، حَتَّى إِذَا دَارَتْ بِنَا رَحْيَ الْإِسْلَامِ، وَ دَرَّ حَلَبُ الْأَيَّامِ، وَ حَضَعَتْ نُعْرَةُ الشِّرْكِ، وَ سَكَنَتْ فَوْرَةُ الْأَفْكَ، وَ حَمَدَتْ نِيرَانُ الْكُفْرِ، وَ هَدَأَتْ دَعْوَةُ الْهَرَجِ، وَ اسْتَوْسَقَ نِيَامُ الدِّينِ، فَآنَى حِزْتُمْ بَعْدَ الْبَيَانِ، وَ أَسْرَرْتُمْ بَعْدَ الْأَعْلَانِ، وَ نَكَصْتُمْ بَعْدَ الْأَقْدَامِ، وَ أَشْرَكْتُمْ بَعْدَ الْأَيَّامِ؟

بُؤْسًا لِقَوْمٍ نَكْثُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ، وَ هَمُوا

بخدا زیانی نمی رساند، و خدا شکرکنندگان را پاداش خواهد داد».

ای پسران قیله- گروه انصار- آیا نسبت به میراث پدرم مورد ظلم واقع شوم در حالی که مرا می بینید و سخن مرا می شنوید، و دارای انجمن و اجتماعید،

صدای دعوت مرا همگان شنیده و از حالم آگاهی دارید، و دارای نفرات و ذخیره اید، و دارای ابزار و قوه اید، نزد شما اسلحه و زره و سپر هست، صدای دعوت من به شما می رسد ولی جواب نمی دهید، و ناله فریاد خواهیم را شنیده ولی به فریاد نمی رسید، در حالی که به شجاعت معروف و به خیر و صلاح موصوف می باشید، و شما برگزیدگانی بودید که انتخاب شده، و منتخباتی که برای ما اهل بیت برگزیده شدید!

با عرب پیکار کرده و متحمل رنج و شدت‌ها شدید، و با امتها رزم نموده و با پهلوانان به نبرد برخاستید، همیشه فرمانده بوده و شما فرمانبردار، تا آسیای اسلام به گردش افتاد، و پستان روزگار به شیر آمد، و نعره‌های شرک‌آمیز خاموش شده، و دیگ طمع و تهمت از جوش افتاد، و آتش کفر خاموش و دعوت ندای هرج و مرج آرام گرفت، و نظام دین کاملاً ردیف شد، پس چرا بعد از اقرارتان به ایمان حیران شده، و پس از آشکاری خود را مخفی گردانید، و بعد از پیشقدمی عقب نشستید، و بعد ایمان شرک آوردید.

وای بر گروهی که بعد از پیمان بستن آن را شکستند، و خواستند پیامبر

بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَ هُمْ بَدَؤُكُمْ أَوْلَ مَرَةٍ، أَتَخْشَوْنَهُمْ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ.

آلا، وَ قَدْ أُرِيَ أَنْ قَدْ أَخْلَدْنَا إِلَى الْخَفْضِ، وَ أَبْعَدْنَا مَنْ هُوَ أَحَقُّ بِالْبَسْطِ وَ الْقَبْضِ، وَ خَلَوْتُمْ بِالضَّيقِ مِنَ السَّعَةِ، فَمَجَّحْتُمْ مَا وَعَبْتُمْ، وَ دَسَعْتُمُ الَّذِي تَسَوَّغْتُمْ، فَإِنْ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَعْنِي حَمِيدٌ.

آلا، وَ قَدْ قُلْتُ مَا قُلْتُ هَذَا عَلَى مَعْرِفَةٍ مِنِي بِالْخِذْلَةِ الَّتِي خَامَرْتُكُمْ، وَ الْغَدْرَةِ الَّتِي اسْتَشْعَرْتُهَا قُلُوبُكُمْ، وَ لِكِنَّهَا فَيْضَهُ النَّفْسِ، وَ نَفْثَةُ الْغَيْظِ، وَ حَوْرُ الْقَنَاءِ، وَ بَثَّهُ الصَّدْرُ، وَ تَقْدِيمَةُ الْحُجَّةِ، قَدْ وَنَكِمُوهَا فَاحْتَقِبُوهَا دَبِرَةُ الظَّهْرِ، نَقِبَةُ الْحُفْرِ، بِاقِيَةُ الْعَارِ، مَوْسُومَةُ بِغَصَبِ الْجَبَّارِ وَ شَنَارِ الْأَبَدِ، مَوْصُولَةُ بِنَارِ اللَّهِ الْمُوْقَدَةِ الَّتِي تَطْلُعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ.

فَبِعِينِ اللَّهِ مَا تَفْعَلُونَ، وَ سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيْ مُنْقَلَبٍ يَنْقِلِبُونَ، وَ أَنَا إِنَّمَا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ، فَاعْمَلُوا إِنَّا عَامِلُونَ، وَ انتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ.

فأجابها أبوبكر عبدالله بن عثمان، وقال:

را اخراج کنند، با آنکه آنان جنگ را آغاز نمودند، آیا از آنان هراس دارد در حالی که خدا سزاوار است که از او بهراسید، اگر مؤمنید.

آگاه باشید می بینم که به تن آسائی جاودانه دل داده، و کسی را که سزاوار زمامداری بود را دور ساخته اید، با راحت طلبی خلوت کرده، و از تنگنای زندگی به فراخنای آن رسیده اید، در اثر آن آنچه را حفظ کرده بودید را از دهان بیرون ریختید، و آنچه را فروبرده بودید را بازگرداندند، پس بدانید اگر شما و هر که در زمین است کافر شوید، خدای بزرگ از همگان بی نیاز و ستوده است. آگاه باشید آنچه گفتم با شناخت کاملم بود، به سستی پدید آمده در اخلاق شما، و بی وفائی و نیرنگ ایجاد شده در قلوب شما، و لیکن اینها جوشش دل اندوهگین، و بیرون ریختن خشم و غصب است، و آنچه قابل تحمل نیست، و جوشش سینه ام و بیان دلیل و برهان، پس خلافت را بگیرید، ولی بدانید که پشت این شتر خلافت زخم است، و پای آن سوراخ و تاول دار، عار و ننگش باقی و نشان از غصب خدا و ننگ ابدی دارد، و به آتش شعله ور خدا که بر قلبه احاطه می یابد متصل است. آنچه می کنید در برابر چشم بینای خداوند قرار داشته، و آنان که ستم

کردنده زودی می دانند که به کدام بازگشت گاهی بازخواهند گشت، و من دختر کسی هستم که شما را از عذاب دردناک الهی که در پیش دارید خبر داد، پس هرچه خواهید بکنید و ما هم کار خود را می کنیم، و شما منتظر بمانید و ما هم در انتظار بسر می بریم.

آنگاه ابوبکر پاسخ داد:

يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ! لَقَدْ كَانَ أَبُوكِ بِالْمُؤْمِنِينَ عَطْلُوفًا كَرِيمًا، رَوْفًا رَحِيمًا، وَ عَلَى الْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا وَ عِقَابًا عَظِيمًا، إِنْ عَزَّزْنَاهُ وَجَدَنَاهُ أَبَاكِ دُونَ النِّسَاءِ، وَ أَخَا الْفِكِ
دُونَ الْأَخْلَاءِ، اثْرَهُ عَلَى كُلِّ حَمِيمٍ وَ سَاعِدَهُ فِي كُلِّ أَمْرٍ حَسِيمٍ، لَا يُحِبُّكُمْ إِلَّا سَعِيدٌ، وَ لَا يُبْغِضُكُمْ إِلَّا شَقِّيٌّ بَعِيدٌ.
فَإِنْتُمْ عِتْرَةُ رَسُولِ اللَّهِ الطَّيِّبُونَ، الْخِيَرَةُ الْمُنْتَجَبُونَ، عَلَى الْخَيْرِ أَدْلَتُنَا وَ إِلَى الْجَنَّةِ مَسَالِكُنَا، وَ أَنْتِ يَا خَيْرَ النِّسَاءِ وَ ابْنَةَ خَيْرِ الْأَنْبِيَاءِ، صَادِقَةٌ فِي قَوْلِكِ، سَابِقَةٌ فِي
وُقُورِ عَقْلِكِ، غَيْرَ مَرْدُودَةٍ عَنْ حَقِّكِ، وَ لَا مَصْدُودَةٍ عَنْ صِدْقِكِ.
وَ اللَّهُ مَا عَدَوْتُ رَأْيَ رَسُولِ اللَّهِ، وَ لَا عَمِلْتُ إِلَّا بِإِذْنِهِ، وَ الرَّأْيُ لَا يَكْذِبُ أَهْلَهُ، وَ إِنِّي أَشْهِدُ اللَّهَ وَ كَفَى بِهِ شَهِيدًا، أَنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ يَقُولُ: «نَحْنُ مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ لَا
نُوَرِّثُ ذَهَبًا وَ لَا فِضَّةً، وَ لَا دَارًا وَ لَا عِقَارًا، وَ إِنَّمَا نُوَرِّثُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ الْعِلْمَ وَ النُّبُوَّةَ، وَ مَا كَانَ لَنَا مِنْ طُعْمَةٍ فَلِوْلِيَ الْأَمْرِ بَعْدَنَا أَنْ يَحْكُمَ فِيهِ بِحُكْمِهِ».

ای دختر رسول خدا! پدر تو بر مؤمنین مهربان و بزرگوار و رئوف و رحیم، و بر کافران عذاب دردناک و عقاب بزرگ بود، اگر به نسب او بنگریم وی در میان زنانمان پدر تو، و در میان دوستان برادر شوهر توست، که وی را بر هر دوستی برتری داد، و او نیز در هر کار بزرگی پیامبر را یاری نمود، جز سعادتمندان شما را دوست نمی دارند، و تنها بدکاران شما را دشمن می شمرند.

پس شما خاندان پیامبر، پاکان برگزیدگان جهان بوده، و ما را به خیر راهنمای، و بسوی بهشت رهنمون بودید، و تو ای برترین زنان و دختر برترین پیامبران، در گفتارت صادق، در عقل فراوان پیشقدم بوده، و هرگز از حقت بازداشته نخواهی شد و از گفتار صادقت مانعی ایجاد نخواهد گردید.
و بخدا سوگند از رأی پیامبر قدمی فراتر نگذارده، و جز با اجازه او اقدام نکرده ام، و پیشرو قوم به آنان دروغ نمی گوید، و خدا را گواه می گیرم که بهترین گواه است، از پیامبر شنیدم که فرمود: «ما گروه پیامبران دینار و درهم و خانه و مزرعه به ارث نمی گذاریم، و تنها کتاب و حکمت و علم و نبوت را به ارث می نهیم، و آنچه از ما باقی می ماند در اختیار ولی امر بعد از ماست، که هر حکمی که بخواهد در آن بنماید.»

وَقَدْ جَعَلْنَا مَا حَوَلَتِهِ فِي الْكِرَاعِ وَ السِّلَاحِ، يُقَاتِلُ بِهَا الْمُسْلِمُونَ وَ يُجَاهِدُونَ الْكُفَّارَ، وَ ذَلِكَ بِاجْمَاعِ الْمُسْلِمِينَ، لَمْ أَنْفَرِدْ بِهِ وَحْدَى، وَ لَمْ
أَسْتِبِدْ بِمَا كَانَ الرَّأْيُ عِنْدِي، وَ هَذِهِ حَالِي وَ مَالِي، هِيَ لَكِ وَ بَيْنَ يَدَيْكِ، لَا تَزُوِّي عَنْكِ وَ لَا نَذْخِرُ دُونَكِ، وَ أَنْتِ سَيِّدَةُ أُمَّةِ أَبِيكِ وَ الشَّجَرَةُ الطَّيِّبَةُ لِبَنِيِّكِ،
لَا يُدْفَعُ مَالَكِ مِنْ فَضْلِكِ، وَ لَا يُوَضَّعُ فِي فَرْعِكِ وَ أَصْلِكِ، حُكْمُكِ نَافِذٌ فِيمَا مَلَكْتُ يَدَايَ، فَهَلْ تَرِينَ أَنْ أُخَالِفَ فِي ذَاكَ أَبَاكِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ).

قالت:

سُبْحَانَ اللَّهِ، مَا كَانَ أَبَى رَسُولُ اللَّهِ عَنْ كِتَابِ اللَّهِ صَادِفًا، وَ لَا لِأَحْكَامِهِ مُخَالِفًا، بَلْ كَانَ يَتَبَعُ آثَرَهُ، وَ يَقْفُو سَوَرَهُ، أَفَتَجْمِعُونَ إِلَى الْغَدْرِ اغْتِلَالًا عَلَيْهِ بِالزُّورِ، وَ هَذَا بَعْدَ وَفَاتِهِ شَبَيْهٌ بِمَا بُغِيَ لَهُ مِنَ الْغَوَائِلِ فِي حَيَاةِهِ، هَذَا كِتَابُ اللَّهِ حُكْمًا عَدْلًا وَ نَاطِقًا فَصْلًا، يَقُولُ: «يَرِثُنِي وَ يَرِثُ مِنْ إِلِيَّعْقُوبَ»، وَ يَقُولُ: «وَ وَرِثَ سُلَيْمانَ دَاؤْدَ».

وَ مَا آنچه را که می خواهی در راه خرید اسب و اسلحه قرار دادیم، تا مسلمانان با آن کارزار کرده و با کفار جهاد نموده و با سرکشان بدکار جدال کنند، و این تصمیم به اتفاق تمام مسلمانان بود، و تنها دست به این کار نزدم، و در رأی و نظرم مستبدانه عمل ننمودم، و این حال من و این اموال من است که برای تو و در اختیار توست، و از تو دریغ نمی شود و برای فرد دیگری ذخیره نشده، توئی سرور بانوان امت پدرت، و درخت بارور و پاک برای فرزندانت، فضائلت انکار نشده، و از شاخه و ساقه ات فرونهاده نمی گردد، حکمت در آنچه من مالک آن هستم نافذ است، آیا می پسندی که در این زمینه مخالف سخن پدرت عمل کنم.

حضرت فاطمه علیها السلام فرمود:

پاک و منزه است خداوند، پدرم پیامبر، از کتاب خدا روی گردن و با احکامش مخالف نبود، بلکه پیرو آن بود و به آیات آن عمل می نمود، آیا می خواهید علاوه بر نیرنگ و مکر به زور او را متهم نمایید، و این کار بعد از رحلت او شبیه است به دامهایی که در زمان حیاتش برایش گسترده شد، این کتاب خداست که حاکمی است عادل، و ناطقی است که بین حق و باطل جدائی می اندازد، و می فرماید:- زکریا گفت: خدایا فرزندی به من بده که- «از من و خاندان یعقوب ارث ببرد»، و می فرماید: «سلیمان از داود ارث برد».

بَيْنَ عَزٍّ وَ جَلٍّ فِيمَا وَرَعَ مِنَ الْأَقْسَاطِ، وَ شَرَعَ مِنَ الْفَرَائِضِ وَ الْمِيرَاثِ، وَ أَبَاحَ مِنْ حَظِّ الذَّكَرَانِ وَ الْإِنَاثِ، مَا أَزَاحَ بِهِ عِلْمَ الْمُبْطَلِينَ وَ أَزَالَ التَّنَطَّنَى وَ الشَّبَهَاتِ فِي الْغَابِرِينَ، كَلَّا بَلْ سَوْلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا، فَصَبِرْ جَمِيلٌ وَ اللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ.

فقال أبو بكر:

صَدَقَ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ صَدَقَتْ إِبْنَتُهُ، مَعْدِنُ الْحِكْمَةِ، وَ مَوْطِنُ الْهُدَى وَ الرَّحْمَةِ، وَ رُكْنُ الدِّينِ، وَ عَيْنُ الْحُجَّةِ، لَا أَبْعَدُ صَوَابَكِ وَ لَا أُنْكِرُ خِطَابَكِ، هُؤُلَاءِ الْمُسْلِمُونَ بَيْنِي وَ بَيْنِكِ قَلْدُونِي مَا تَقَدَّتْ، وَ بِاِتْفَاقِ مِنْهُمْ أَخَذْتُ مَا أَخَذْتُ، عَيْرَ مَكَابِرٍ وَ لَا مُسْتَبِدٍ وَ لَا مُسْتَثِرٍ، وَ هُمْ بِذِلِكَ شَهُودٌ.

فالتفت فاطمه علیها السلام الى النساء، و قال:

مَعَاشِ الْمُسْلِمِينَ الْمُسْرِعَةِ إِلَى قِيلِ الْبَاطِلِ، الْمُغْضِيَةِ عَلَى الْفِعْلِ الْقَبِيْحِ الْخَاسِرِ، أَفَلَا تَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبِ أَقْفَالِهَا، كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مَا أَسَأْتُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ، فَأَخَذَ بِسَمْعِكُمْ وَ أَبْصَارِكُمْ، وَ لَبِثَسَ مَا تَأْوَلَتْمُ،

و خداوند در سهمیه هایی که مقرر کرد، و مقادیری که در ارث تعیین فرمود، و بهره هایی که برای مردان و زنان قرار داد، توضیحات کافی داده، که بهانه های اهل باطل، و گمانها و شباهات را تا روز قیامت زائل فرموده است، نه چنین است، بلکه هواهای نفسانی شما راهی را پیش پایتان قرار داده، و جز صبر زیبا چاره

ای ندارم، و خداوند در آنچه می کنید یاور ماست.

ابوبکر گفت:

خدا و پیامبر راست گفته، و دختر او نیز، که معدن حکمت و جایگاه هدایت و رحمت، و رکن دین و سرچشمہ حجت و دلیل می باشد و راست می گوید، سخن حقّت را دور نیفکنده و گفتارت را انکار نمی کنم، این مسلمانان بین من و تو حاکم هستند، و آنان این حکومت را بمن سپردند، و به تصمیم آنها این منصب را پذیرفتم، نه متکبر بوده و نه مستبدّ به رأی هستم، و نه چیزی را برای خود برداشته ام، و اینان همگی گواه و شاهدند.

آنگاه حضرت فاطمه علیها السلام رو به مردم کرده و فرمود:

ای مسلمانان! که برای شنیدن حرفهای بیهوده شتابان بوده، و کردار زشت را نادیده میگیرید، آیا در قرآن نمی اندیشید، یا بر دلها مهر زده شده است، نه چنین است بلکه اعمال زشتان بر دلهایتان تیرگی آورده، و گوشها و چشمانتان را فراگرفته، و بسیار بد آیات قرآن را تأویل کرده، و بد راهی را به او

وَسَاءَ مَا بِهِ أَشْرَتُمْ، وَ شَرَّ مَا مِنْهُ إِعْتَضَتُمْ، لَتَجَدَنَّ وَاللَّهِ مَحْمِلَهُ ثَقِيلًا، وَغِبَّةٌ وَبِيَلًا، إِذَا كُشِفَ لَكُمُ الْغِطَاءُ، وَبَانَ مَا وَرَائِهِ الضَّرَاءُ، وَبَدَا لَكُمْ مِنْ رِبْكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَحْتَسِبُونَ، وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطَلُونَ.

ثم عطفت علی قبر النبی صلی الله علیه و آله، و قال:

فَدْ كَانَ بَعْدَكَ أَنْبَاءُ وَهَنْبَثَةُ – لَوْ كُنْتَ شَاهِدَهَا لَمْ تَكُنْرُ الْخُطَبُ
إِنَّا فَقَدْ نَاكَ فَقْدَ الْأَرْضِ وَابِلَهَا – وَاخْتَلَّ قَوْمُكَ فَأَشْهَدُهُمْ وَلَا تَغِبُ
وَكُلُّ أَهْلِ لَهُ قُرْبَى وَمَنْزِلَهُ – عِنْدَ الْأَلِلِهِ عَلَى الْأَدَنِينِ مُقْتَرِبُ
أَبْدَتْ رِجَالٌ لَنَا نَجْوَى صُدُورِهِمْ – لِمَا مَضَيْتَ وَحَالَتْ دُونَكَ التُّرَبُ
تَجَهَّمَتْنَا رِجَالٌ وَاسْتُخِفَّ بِنَا – لِمَا فُقِدْتَ وَكُلُّ الْأَرْضِ مُغْتَصَبُ
وَكُنْتَ بَدْرًا وَنُورًا يُسْتَضَاءُ بِهِ - غَلَيْكَ تُنْزِلُ مِنْ ذِي الْعِزَّةِ الْكُتُبُ

نشان داده، و با بدچیزی معاوضه نمودید، بخدا سوگند تحمل این بار برایتان سنگین، و عاقبتش پر از وزر و وبال است، آنگاه که پردهها کنار رود و زیانهای آن روشن گردد، و آنچه را که حساب نمی کردید و برای شما آشکار گردد، آنجاست که اهل باطل زیانکار گردند.

سپس آن حضرت رو به سوی قبر پیامبر کرد و فرمود:

بعد از تو خبرها و مسائلی پیش آمد، که اگر بودی آنچنان بزرگ جلوه نمی کرد.

ما تو را از دست دادیم مانند سرزمینی که از باران محروم گردد، و قوم تو متفرق شدند، بیا بنگر که چگونه از راه منحرف گردیدند.
هر خاندانی که نزد خدا منزلت و مقامی داشت نزد بیگانگان نیز محترم بود، غیر از ما.

مردانی چند از امت تو همین که رفتی، و پرده خاک میان ما و تو حائل شد، اسرار سینه‌ها را آشکار کردند.

بعد از تو مردانی دیگر از ما روی برگردانده و خفیفمان نمودند، و میراثمان دزدیده شد.

تو ماه شب چهارده و چراغ نوربخشی بودی، که از جانب خداوند بر تو کتابها نازل می‌گردید.

وَ كَانَ جِبْرِيلُ بِالْأَيَاتِ يُؤْنِسُنَا - فَقَدْ فُقدْتَ وَ كُلُّ الْخَيْرِ مُحْتَجَبٌ

فَلَيْتَ قَبْلَكَ كَانَ الْمَوْتُ صَادِفُنَا - لَمَّا مَضَيْتَ وَ حَالَتْ دُونَكَ الْكُتُبُ

ثم انکفأت عليهالسلام و امیرالمؤمنین عليهالسلام يتوقع رجوعها اليه و يتطلع طلوعها عليه، فلما استقرت بها الدار، قالت لاميرالمؤمنين عليهماالسلام:

يَابْنَ أَبِي طَالِبٍ إِشْتَمَلْتَ شِمْلَةَ الْجَنِينِ، وَ قَعَدْتَ حُجْرَةَ الظَّنِينِ، نَقَضْتَ قَادِمَةَ الْأَجْدَلِ، فَخَانَكَ رِيشُ الْأَعْزَلِ.

هذا ابنُ أَبِي قَحَافَةَ يَئِنْزَنِي بِحَلَةَ أَبِي وَ بُلْغَةَ ابْنِي! لَقَدْ أَجْهَرَ فِي خِصَامِي وَ الْفَيْنَهُ اللَّهُ فِي كَلَامِي حَتَّى حَبَسَتْنِي قِيلَهُ نَصْرَهَا وَ الْمُهَاجِرَهُ وَصْلَهَا، وَ غَضَتِ الْجَمَاعَهُ

دُونِي طَرْفَهَا، فَلَا دَافِعَ وَ لَا مَانِعَ، خَرَجْتُ كَاظِمَهُ، وَ عُدْتُ رَاغِمَهُ.

أَضْرَعْتَ حَدَّكَ يَوْمَ أَضَعْتَ حَدَّكَ، إِفْتَرَسْتَ الذِّئَابَ وَ افْتَرَسْتَ التُّرَابَ، مَا كَفَفْتَ قَائِلًا وَ لَا أَغْنَيْتَ باطِلًا وَ لَا خِيَارَ لِي، لَيْتَنِي مِتْ قَبْلَ هَنِيَّتِي وَ دُونَ ذَلِّتِي، عَذِيرِي

اللَّهُ مِنْكَ عَادِيًّا وَ مِنْكَ حَامِيًّا.

جبرئيل با آيات الهی مونس ما بود، و بعد از تو تمام خیرها پوشیده شد.

ای کاش پیش از تو مرده بودیم، آنگاه که رفتی و خاک ترا در زیر خود پنهان کرد.

آنگاه حضرت فاطمه عليهالسلام به خانه بازگشت و حضرت علی عليهالسلام در انتظار او بسر برده و منتظر طلوع آفتاب جمالش بود، وقتی در خانه آرام گرفت

به حضرت علی عليهالسلام فرمود:

ای پسر ابوطالب! همانند جنین در شکم مادر پرده نشین شده، و در خانه اتهام به زمین نشسته ای، شاه پرهای شاهین را شکسته، و حال آنکه پرهای کوچک

هم در پرواز به تو خیانت خواهد کرد. این پسر ابی قحافه است که هدیه پدرم و مایه زندگی دو پسرم را از من گرفته است، با کمال وضوح با من دشمنی کرد،

و من او را در سخن گفتن با خود بسیار لجوج و کینه توز دیدم، تا آنکه انصار حمایتشان را از من باز داشته، و مهاجران یاریشان را از من دریغ نمودند، و مردم

از یاریم چشم پوشی کردند، نه مدافعتی دارم و نه کسی که مانع از کردار آنان گردد، در حالی که خشمم را فروبرده بودم از خانه خارج شدم و بدون نتیجه

بازگشتم.

آنروز که شمشیرت را بر زمین نهادی همان روز خویشتن را خانه نشین نمودی، تو شیرمردی بودی که گرگان را می‌کشی، و امروز بر روی زمین آرمیده ای،

گوینده ای را از من دفع نکرده، و باطلی را از من دور نمی‌گردانی، و من از خود اختیاری ندارم، ای کاش قبل از این کار و قبل از اینکه این چنین خوار شوم

مرده بودم، از اینکه اینگونه سخن می‌گوییم خداوندا عذر می‌خواهم، و یاری و کمک از جانب توست.

وَيَلَىٰ فِي كُلِّ شَارِقٍ، وَيَلَىٰ فِي كُلِّ غَارِبٍ، مَا تَعْمَدُ وَوَهَنَ الْعَضْدُ، شَكْوَاهُ إِلَىٰ أَبِي وَعَدْوَاهُ إِلَىٰ رَبِّي، اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَحَوْلًا، وَأَشَدُّ بَأْسًا وَتَنْكِيلًا.

فقال امير المؤمنين عليه السلام:

لا وَيَلَ لَكِ، بَلِ الْوَيْلُ لِشَانِئِكِ، نَهْنِهْنِي عَنْ وُجْدِكِ، يَا إِبْنَةَ الصَّفَوَةِ وَبَقِيَّةَ النُّبُوَّةِ، فَمَا وَنِيْتُ عَنْ دِينِي، وَلَا أَخْطَأُ مَقْدُورِي، فَإِنْ كُنْتَ تُرِيدِينَ الْبُلْغَةَ فَرِزْقُكِ مَضْمُونٌ، وَكَفِيلُكِ مَأْمُونٌ، وَمَا أَعِدَّ لَكِ أَفْضَلُ مِمَّا قُطِعَ عَنْكِ، فَاحْتَسِبِيَ اللَّهُ، فَقَالَتْ حَسْبِيَ اللَّهُ، وَأَمْسَكَ.

از این پس وای بر من در هر صبح و شام، پناهم از دنیا رفت، و بازویم سست شد، شکایتم بسوی پدرم بوده و از خدا یاری می خواهم، پروردگارا نیرو و توانت از آنان بیشتر، و عذاب و عقابت در دنیاکتر است.

حضرت علی عليه السلام فرمود: شایسته تو نیست که وای بر من بگوئی، بلکه سزاوار دشمن ستمگر توست، ای دختر برگزیده خدا و ای باقیمانده نبوت، از اندوه و غصب دست بردار، من در دینم سست نشده و از آنچه در حد توانم است مضائقه نمی کنم، اگر تو برای گذران روزیت ناراحتی، بدانکه روزی تو نزد خدا ضمانت شده و کفیل تو امین است، و آنچه برایت آماده شده از آنچه از تو گرفته شده بهتر است، پس برای خدا صبر کن.

حضرت فاطمه عليها السلام فرمود: خدا مرا کافی است، آنگاه ساكت شد.

۱- السُّلْطَان:

۲- مَرِيم:

۳- الْأَحْرَاب:

۴- النِّسَاء:

۵- الْبَقَرَة:

۶- آلِ عَمَرَانَ: